1836. Nr. 85.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 21 OCTOBER.

De Gedeputeerde Staten van *Drenthe*,

In aanmerking hebbende genomen, dat door de bezitters der tiche- en andere schuiten, de Hoofdvaart bevaarende, veel Spoelwe wordt toegebragt aan den benedenwal der gemelde vaart, of den zoogenoemden onderberm van den grooten weg van *Assen* naar *Meppel*, doordien men zich niet ontziet de paarden te doen loopen over den gezegden vaartswal of berm, in stede van over den weg zelve, waardoor die wal, welke nog niet bezakt en begroeid is, wordt ingetrapt en de glooijing derzelve afgeloopen; en willende daartegen de noodige voorzieningen nemen, waarschouwen hiermede de schippers en voorts een ieder wien het aangaat, dat inkomstig op deze ongeoorloofde handeling strengelijk zal worden toegezien, en dat op dezelve zal worden toegepast de boete van vijf gulden, bij het recidiveren op het gebruik der Hoofd- en Buitenvaarten op het beschadigen der stouwen en wegen vastgesteld.

Assen, den 18 October 1836.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

W. H. HOFSTEDE *Jr.*

's GRAVENHAGE, den 17 October.

De zitting der Staten-Generaal is heden met de gebruikelijke plegtigheden geopend. De aanspraak van Z. M. den Koning was de volgende:

Eer Mogende Heeren!

Bij het overzien van den tijdkring, die sedert uwe jongste zitting is verloopen, vinden ik het een bijzonder voorrecht, deze zitting te openen met de erkenning, dat op nieuw rijke zegeningen over het vaderland zijn uitgestort.

De geboorte van eenen Prins, aan mijnen beminden tweeden zoon geschonken, heeft mijn Huis en de Natie met vreugde vervuld.

Mijne betrekkingen met de vreemde Mogendheden blijven op denzelfden voet van vriendschap voortduren.

De bestendige zorg, door mij aangewend, om alle vraagstukken, welke zich in onze buitenlandsche staatkunde ter beslissing aandienden, aan de beginselen van regt, billijkheid en gepaste verstandhouding te toetsen, heeft de gewenschte vruchten gedragen.

Voor als nog viel het niet in mijn bereik, om eene schikking tot stand te brengen, die België te helpen verwezenlijken. Het is moeijelijk te bepalen, in hoe verre de gesteldheid van sommige deelen van Europa kan geacht worden daartoe te hebben bijgedragen. Uit de mededeelingen, welke, mijnentwege, aan Uwe Vergadering zullen gedaan worden, zal aan U E. Mog. blijken, dat ik op dit onderwerp al de aandacht heb bestendigen, welke deszelfs gewigt en naauw verband met de welvaart van Nederland vorderen.

Het binnenlandsch bestuur heeft eene geregelde werking. De zee- en landmagt beantwoordt steeds op eene voldoende wijze aan hare bestemming.

Het is mij aangenaam aan U Ed. Mog. thans te doen blijken, dat de bevelen mijn gegeven tot het oproepen van de lichting der nationale militie van 1827, en het verleenen van onbepaald verlof, zoo aan de gewone, als aan de buitengewone lichting van 1831.

Bij de algemeene mededeeling en overspanning in vele takken van nijverheid, is het bemoedigend te kunnen zeggen, dat Nederland voortgaat. De handel en scheepvaart nemen toe, het fabrijkwezen herleeft en beweegt zich meer en meer.

Door de verbetering der prijzen van sommige veldproducten en hunnen hoogst van anderen, doet zich ook voor den landbouwer een gunstiger verschijnt op.

De uitkomsten der Visscherijen is voldoende.

Bij de [illegible], over het algemeen, de uitkomsten der onderscheidene deelen van het onderwijs. De wetenschappen worden met ijver beoefend.

Voor dijken en zeeweringen was het afgeloopen jaar niet ongunstig. De verbetering van vaarten en wegen blijft een voorwerp van oplettende aandacht.

In onze overzeesche bezittingen heerschen rust en goede orde. De maatregelen, ten gevolge van vroegere rustverstoring op Sumatra genomen, beloven een gunstig uitslag.

De nieuwe inrigtingen in Nederlandsch Indië in werking gebragt, hebben steeds gewenschte gevolgen.

's Rijks geldmiddelen blijven beantwoorden aan de uitzigten, vroeger aan U Ed. Mog. gegeven. De openingen, welke dienaangaande, mijnentwege, in deze zitting zullen worden gedaan, kunnen ten bewijs strekken, dat het openbaar vertrouwen, in welks bezit wij ons mogen verheugen, op hechte grondslagen is bevestigd.

De tegenwoordige inkomsten dekken ruim de uitgaven, en ik ben in staat, om, ongeacht de omstandigheden, waarin wij, ten gevolge van den Belgischen opstand, blijven verkeeren, de lasten mijner beminde onderdanen trapsgewijze te verligten.

De wetten der begrooting, aan U Ed. Mog. voorteleggen, zullen doen zien, dat geene nieuwe middelen behoeven te worden gevraagd, maar dat integendeel de opcenten op onderscheidene belastingen kunnen worden verminderd, en ik voede de hoop, dat allengs het tijdstip nadert, waarop de gewone inkomsten genoegzaam zullen zijn, om in de vaste behoeften van het Rijk te voorzien.

De Commissie van Redactie der Nederlandsche Wetgeving zet de herziening van het Wetboek van Burgerlijke Regts-

pleging ijverig voort. De ontwerpen van wet, tot die herziening betrekkelijk, zullen waarschijnlijk nog tijdig in deze Zitting aan de beraadslagingen van U Ed. Mog. kunnen worden onderworpen.

Na de vaststelling van dat wetboek en van eene wet ter tijdelijke aanvulling der bepalingen omtrent de enkele en misdadige bankbreuk, zullen alsdan tot stand gekomene *Codes* der Nederlandsche wetgeving kunnen worden in werking gebragt; terwijl er maatregelen zijn genomen, om hare geheele volledigheid, door eene wetgeving op het strafregt, te voltooijen.

Edel Mogende Heeren! De opmerking van zoo veel goeds als de Voorzienigheid aan Nederland schonk, verlevendigt het besef der verpligting, om er een dankbaar gebruik van te maken en het, onder opzien tot den Almagtigen, met inspanning van alle krachten, te bevestigen en te bestendigen. Hiertoe maak ik U allen op uwe medewerking. Vooreerst vertrouwen zij de zaak van ons gemeenschappelijk vaderland, het heil des dierbaren Vaderlands, het doelwit van ons streven.

Bij de opening der Zitting werd Z. M. vergezeld door HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins *Frederik*. Ook heeft de Groot-vorst *Michael* van Rusland de plegtigheid bijgewoond. De menigte, die zich, zoo wel uit deze stad als uit de naburige plaatsen, vereenigd had, om deze plegtigheid bij te wonen, was zeer aanzienlijk, en groot was de geestdrift, waarmede de Koning op zijn weg naar en in de vergaderzaal der Staten-Generaal begroet werd.

Morgen vergadert de Tweede Kamer, om drie candidaten voor het Voorzitterschap te verkiezen.

— Naar men vernoemt heeft Z. M. de commissie, benoemd geweest, om te beraadslagen over het invoeren van meerdere bezuinigingen bij het hoger onderwijs, [illegible] den 3den, waarbij zij haar werkzaamheden heeft ten einde gebragt.

— Den 18 October. Men schrijft van den Helder den 17den dezer: Eergisteren middag zijn hier uit 's Gravenhage aangekomen HH. KK. HH. de prins van Oranje en hoogstdeszelfs zonen prins *Alexander* en *Frederik Hendrik*, welke laatstgenoemde met het fregat *Bellona*, onder bevel van den kapt. ter zee *Arriëns*, eene reis naar Oost-Indië zal ondernemen. De prinsen hebben zich, terstond na hunne aankomst aan boord van *de Bellona* begeven, en zijn aldaar door de autoriteiten verwelkomd. Na een hartelijk afscheid van hun zoon en broeder genomen te hebben, zijn de prins van Oranje en prins *Alexander* des avonds naar 's Gravenhage teruggekeerd. Het fregat *Bellona* en de brik *de Snelheid* zijn heden uit het Nieuwe-diep naar de reede vertrokken, om met de eerste gunstige gelegenheid zeewaarts te stevenen.

Het fregat *Bellona*, commandant kapt. ter zee *Arriëns*, aan boord hebbende Z. K. H. Prins *Frederik Hendrik*, is heden morgen te elf ure, onder het lossen van het geschut, zeewaarts gestevend, gevolgd door de brik *de Snelheid*, commandant kapt. luit. *Ferguson*, en vergezeld door Zr. Ms. stoomschip *Curaçao*, commandant kapt.-luit. *le Jeune*.

H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albrecht* van Pruissen is te Berlijn terug gekomen.

— Prins *Leopold* is onverwachts, ter zake van dringende aangelegenheden, naar Parijs ontboden, en heeft den 13den dezer van Brussel, over Rijssel, derwaarts aangenomen. Sommigen verzekeren, dat diplomatieke raadsbesluiten deze reis onvermijdelijk hebben gemaakt. De zoogenaamde Brusselsche gouvernements-bladen [illegible] gemaand, hunne lezers te moeten doen opmerken, dat des Prinsen echtgenoote en zoon in Brussel zijn gebleven.

De onlangsheid der inwoners van Antwerpen in het gehoorzamen van de bevelen, ten aanzien der dienst bij de burgerwacht, heeft aanleiding gegeven, dat verscheidene dezer lieden uit hunne woningen zijn gehaald en gevangen gezet. Dit schijnt nog al eenige beweging en misnoegen te hebben verwekt.

LONDEN, den 16 October.

Overal is de Tory-partij ijverig in de weer, om de pogingen der Whigs en Radicalen, tot invoering van nieuwe hervormingen, te verijdelen; vooral tracht men de verkiezingen ten voordeele der Oppositie te doen uitvallen en de mindere standen te overtuigen dat Kerk en Staat in dreigend gevaar verkeeren.

— Volgens de berigten uit Lissabon van den 6den dezer, bleef het daar steeds rustig, maar was voor het [illegible]

— Hoewel de berigten hier te lande, nopens den oogst der onderscheiden granen, over het algemeen beschouwd, gunstig luiden, vernoemt men echter van het laatst van September, uit verschillende districten van Schotland, dat zulks daar niet overal het geval is, inzonderheid, wat het haver-gewas betreft; hoewel het meerendeel van het kust-land is de oogst volbragt en het graan opgeschuurd, maar meer binnen [illegible] vooral in de hooge landen, is men met de [illegible] nog slechts begonnen. De weersgesteldheid in September is dit jaar voorbeeldeloos ongunstig geweest.

— Den 15 October. Men meldt uit Portsmouth, dat aldaar order ontvangen was tot het onmiddelijk versterken van het Britsch eskader op den Tag, onder de bevelen van den vice-admiraal sir *Wilmot Gage*, dat alzoo bestaan zal uit zes linieschepen, te weten, het admiraalschip *Hastings* van 78, *Cornwallis* van 84, *Talavera* van 74, *Hercules* van 74, *Marlborough* van 84 en *Russell* van 74 stukken, welke alsdan eene verdedigende stelling op de rivier nemen, bijaldien de omstandigheden der Koningin van Portugal, die als zeer bedenkelijk beschouwd worden, zulks mogten vorderen.

Een aantal officieren en ruim twee honderd manschappen

niers moeten zich van Woolwich naar Portsmouth begeven, waardoor het corps marinieirs aan boord dier schepen op ruim duizend man gebragt zal worden. Dit besluit heeft hier een zeer gunstigen indruk gemaakt.

— Het noodweder gedurende de eerste dagen dezer week heeft in onderscheidene streken van Engeland, zoo als in Northamptonshire, groote schade aangerigt.

PARIJS, den 14 October.

Men blijft hier gelooven, dat, zoo de moeijelijkheden tusschen de Fransche Regering en Zwitserland niet spoedig uit den weg geruimd worden, Engeland hij bemiddeling op zich treden. Men wil weten, dat de Engelsche Ambassadeur zoo wel bij den Zwitserschen Zaakgelastigde als bij het Fransche Ministerie reeds eenige stappen gedaan heeft, waaruit men tot die bemiddeling zou mogen besluiten.

— Tot nog toe zijn de maatregelen tot afsluiting van alle gemeenschap met Zwitserland alleen door de Fransche gendarmerie ten uitvoer gebragt, doch thans verneemt men, dat daartoe ook een corps troepen van twee duizend man nabij Gex vereenigd zal worden.

— Eene buitengewone Madridsche hofcourant van den 6den behelst dat *Gomez* het leger van Cordova [illegible] en dat de [illegible] op een afstand van zes uren van Oviedo was, in welke stad eene bezetting van twee duizend man lag, die besloten had haar dapper te verdedigen; daarenboven was het Portugeesche legioen derwaarts met geforceerde marschen in aantogt.

De Junta van Valladolid heeft goedgevonden om den Intendant-Generaal dier provincie te verbieden [illegible] zonder hare goedkeuring gelden af te geven of over de opbrengst der belastingen te beschikken, dat alle die ontvangen of te innen sommen voor de verdediging dier stad benoodigd waren. De Minister *Martinez* heeft hierop orde gesteld en verklaard, [illegible] het zijn zou in de behoeften van den [illegible] te voorzien, bijaldien elke Junta op zoodanige wijze voor de zekerheid van hare provincie wilde zorgen.

— Den 15 October. Men meldt op nieuw, dat de gewezen Ministers van Koning *Karel* in een meer [illegible] verblijf, dan het kasteel Ham, zullen [illegible] opgesloten, en dat de Bevindslieden aan [illegible] toegezonde Gezanten hebben verklaard, dat zij, [illegible] dit oogenblik, niets meer ten behoeve dier [illegible] doen.

De berigten, welke van de ministeriele zijde, nopens de krijgsverrigtingen der wederzijdsche partijen, naar luid dezer brieven, worden medegedeeld, zijn niet gunstig. Volgens dezelve zoude *Gomez* niet alleen Cordova hebben bezet, maar zelfs zijn voorgerukt op den weg naar Sevilië, terwijl onder de bevolking van Andalusie eene niet geringe overschilligheid voor de zaak der constitutie werd bespeurd, en zoude *Sanz* zich reeds den 2den hebben meester gemaakt van Oviedo.

De Liberalen oordeelen, dat deze berigten niet naauwkeurig zijn en blijken dragen van de vijandige gezindheid der tegenwoordige Fransche bewindslieden tegen de Spaansche constitutionelen. Zij houden vol, dat Cordova tegenstand heeft geboden, en dat *Gomez* voor die stad het hoofd heeft gestooten. Dit laatste wordt eenigzins bevestigd door een nader telegrafisch berigt uit Bajonne van den 14den, inhoudende, dat *Gomez* is teruggetrokken en te Baena [een dagmarsch, zuid-oostelijk van Cordova] is binnengerukt, en aldaar eene schermutseling moet hebben gehad met *Escalante* (den revolutionairen aanvoerder der troepen van Malaga), en dat *Alaix* (die, niet den eersten, maar den 5den in Andujar is gekomen) den 6den *Gomez* steeds volgde." Door de invallende duisternis is echter het slot dezer depeche niet overgebragt.

Met dezelve depeche heeft men ook vernomen, dat *Sanz* Oviedo niet heeft bezet; maar bij een aanval op die stad, den 4den October ondernomen, tegenstand hebbende gevonden, dezelve voorbij is getrokken, [illegible] el Grado, op den weg naar Gallicie, [illegible] begeven.

FRANKFORT, den 15 October.

De heer *van Löwenshjöld*, de Noorweegsche staatsminister, die, zoo als bekend is, door het Rijksgerigt tot eene geldboete veroordeeld is, heeft aan den Koning zijn ontslag gevraagd, en daarbij zich in sterke bewoordingen verklaard tegen het gedeelte der Noorweegsche Representanten, dat in zijne zaak de bovenhand verkregen had. De Koning heeft niet alleen dit ontslag geweigerd, maar in den Staatsraad van Noorwegen stellig zijne ontevredenheid te kennen gegeven over het gehouden gedrag van de Storthing en van het Rijksgerigt in deze omstandigheid. Z. M. moet gezegd hebben, dat hij, om in het vervolg dergelijke misbruiken voor te komen, aan de eerstgewone Storthing de noodige ontwerpen van wet voorslagen zal. De heer *van Löwenshjöld* blijft volgens 's Konings verlangen zijnen post behouden. De Oppositiepartij in Noorwegen is ver van tevreden over den keer, dien deze zaak genomen heeft.

— Den 10den dezer heeft de groote-raad van het kanton Bern, na eene langdurige en levendige beraadslaging, met eene meerderheid van 131 tegen 80

stemmen, het voorstel van den Regeringsraad, betreffende de instructie voor de Landdags-afgevaardigden, aangenomen, en alzoo besloten, om, voor zoo veel met de eer en waardigheid des Bedgenootschaps bestaanbaar is, in een verzoenenden geest jegens Frankrijk te werk te gaan.

— In Waadland is een plan gemaakt voor zeker nationale inschrijving, waarin de burgers, welke door de maatregelen van Frankrijk tegen Zwitserland mogten lijden, ondersteund zullen worden.

— Den 24 September is te Rome het vonnis uitgesproken over den jongen prins van *Canino*, zoon van *Lucien Bonaparte*, wegens tegenstand tegen de gewapende magt en het doorsnijden van een officier der Carabiniers. Het vonnis was nog niet bekend, doch men zeide dat de prins ter dood veroordeeld was, maar door den paus begenadigd zou worden.

---

* Omtrent de ontginning en bebouwing van het Eijerland lezen wij dezer dagen in het *Dagblad van 's Gravenhage* het navolgende verslag:

» Het vroeger onbedijkte gedeelte van het eiland Texel, genaamd het Eijerland en de Buitenvelden van Texel, werd, alsboon met ontelbare kreken doorsneden, en steeds aan de overstroeming der zee blootgesteld, reeds sedert een groot aantal jaren tot het schapen weiden gebezigd, en bevonden zich daarop drie hoeven, benevens een paar kleinere gebouwen."

» Het Eijerland en de Buitenvelden, ter grootte van omstreeks 6000 bunders, zijn in het laatst van het jaar 1834 door vier eigenaren gekocht, voor *f* 90,000. Deze hebben zich verbonden, eene overeenkomst gevormd, genaamd *de Societeit van Eijerland*, [illegible] 1835 de bedijking van ruim 3000 bunders en het maken van twee sluizen doen aanvangen. De dijk, ter lengte van omstreeks 2½ uur, benevens de sluizen, waren in de maand September daaraanvolgende geheel voltooid, zoo dat daaraan 5 maanden tijds besteed zijn. Na de indijking is de indeeling van den polder spoedig begonnen en ras voltooid, zoo dat dezelve thans regelmatig door wegen, in secties van omtrent 200 bunders en door sloten, in perceelen van 20 bunders, is verdeeld."

» Van het graven eens kanaals naar het Oude Schild is geene kwestie hoegenaamd, en evenmin zijn er tot heden toe plannen tot het bouwen van kerken; maar er worden de vereischte pogingen aangewend tot het verkrijgen van eenen onderwijzer, daar de bevolking, vroeger wellicht geen 20 personen bedragende, thans tusschen de 5 à 700 zielen telt."

» Bij het Eijerlandshuis, in eene der vroeger bestaan hebbende hoeven, is niets gebouwd; maar het nieuwe dorp wordt aangelegd aan de zoogenaamde Roggekreek, ten noordwesten van Eijerland, ter plaatse waar de lossing geschiedt; daar vindt men thans reeds een gebouw, dienende tot winkel en logement, een groot houten gebouw, met pannen gedekt, voor 12 huisgezinnen, een groot steenen magazijn met woning, een wagenmakerswinkel en woning, eene smederij en huis, bakkerij en huis, nog 4 à 5 huizen en eenige houten gebouwen, en het is te verwachten, dat het dorp spoedig in uitgestrektheid zal toenemen." De verder, sedert de indijking, geplaatste gebouwen bestaan hoofdzakelijk in provisionele behuizingen van hout, die onderhand door stevige boerenhuizen zullen worden vervangen, zoo als er werkelijk thans twee reeds bijna voltooid zijn. De arbeiders wonen voor het grootste gedeelte nog in tenten, maar achtervolgens worden ook voor hen steenen huisjes gebouwd."

» Er zijn thans ruim 1500 bunders in cultuur gebragt; een groot gedeelte dezer gronden, in Eijerland zelfs, zijn geschikt voor alle soorten van gewas; de graanen, welke reeds zijn verzaaid, zijn uitmuntend, en voor het grootste gedeelte is er thans winterkoolzaad gemaaid; men bespeurt ook de meekrapteelt, en die schijnt zeer voorspoedig te zullen slagen."

» Er zijn ruim 1000 schapen, en het getal zal spoedig aanmerkelijk vermeerderen, alsmede 100 stuks rundvee, welke in de nabijheid van het Eijerlandshuis gewaid."

» De spoedige ontginning en bebouwing geschiedt voor rekening der gezamenlijke eigenaren."

PROVINCIE DRENTHE.

AANBESTEDING.

Op maandag den 24sten October 1836, des middags ten 12 uren, zal, onder nadere approbatie door het R. K. Kerk-bestuur te Assen, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de provincie Drenthe, in het logement van *H. Sonder* te Assen, worden aanbesteed:

Het BOUWEN van eene KERK en PASTORIE, ten dienste der R. K. Gemeente te Assen, met de levering van alle de voor deze werken benoodigde materialen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving

[illegible]

ding zal plaats hebben, zal, boven en behalven aan het lokaal der generale Directie van de R. K. Eeredienst te 's Hage, aan dat van het Gouvernement der provincie Drenthe te Assen, bij het Kerk-bestuur der R. K. Gemeente voorschreven, op den 15den October 1836, ter leering liggen en alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaats-werken in gemelde provincie ter leering gelegd worden.

Zullende vier dagen voor de aanbesteding de nodige aanwijzing in dezelve worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, *H. Kommers* Pz., te Assen, alwaar ook de teekeningen kunnen bezigtigd worden.

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 14 October.

Werk. Schuld 2½ pct. 52½ a 53 Kans-Billetten . . 21½ a 22
Dito 5 pct. . . . 100 a ½ Amort. Syndicaat 94½ a 95

Te Assen, *bij* C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*